

Zabiegi ochronne w rezerwacie

4 listopada 2013

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie od 22 X realizuje na terenie rezerwatu przyrody „Podzamcze” w Bychawie zabiegi ochrony czynnej. Prace te mają na celu ograniczenie ekspansji roślinności zielnej, krzewiastej i drzewiastej na obszar murawy kserotermicznej, a przez to utrzymanie siedliska życia wielu rzadkich gatunków roślin kserotermicznych.

Prace te wykonywane są przez firmę „Bio Energia” sp. z o. o. z siedzibą w miejscowości Różanka 118 (gmina Włodawa).

Rezerwat przyrody „Podzamcze” w Bychawie o powierzchni 3,40 ha, został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dn. 12 lipca 1974 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 28, poz. 172) w celu ochrony zbiorowisk roślinności kserotermicznej. W przedmiotowym rezerwacie przyrody, drogą sukcesji, zachodzi zarastanie murawy kserotermicznej przez roślinność zielną, krzewiastą i drzewiastą. Proces zarastania muraw kserotermicznych skutkuje niekorzystnymi zmianami siedliskowymi spowodowanymi zwiększaniem uwilgotnienia, ograniczeniem dostępu światła słonecznego i zmniejszeniem amplitudy temperatur rocznych i dobowych. Wynikiem tego procesu jest ustępowanie cennych gatunków roślin będących celem ochrony rezerwatu. W związku z tym, aby utrzymać siedliska życia wielu rzadkich gatunków muraw kserotermicznych, konieczne jest prowadzenie zabiegów ochrony czynnej. W związku z powyższym w rezerwacie przyrody „Podzamcze” na obszarze zbocza kserotermicznego

wykonywane są zabiegi polegające na wykaszaniu roślinności zielnej oraz usunięciu jednorocznych odrostów roślinności krzewiastej i drzewiastej przede wszystkim: robinii akacjowej (*Robinia pseudoacacia*), tarniny (*Prunus spinosa*), jeżyny (*Rubus*), dereni świdwy (*Cornus sanguinea*), kaliny koralowej (*Viburnum opulus*), klonu zwyczajnego (*Acer platanoides*), bzu czarnego (*Sambucus nigra*) na obszarze murawy kserotermicznej. Dodatkowo zaplanowano usunięcie, najlepiej przez wyrwanie z korzeniami, siewek drzew np. brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*). Natomiast bezwzględnie pozostawiane są płaty cennej wisienki karłowatej (*Prunus fruticosa*) oraz krzewy jałowca pospolitego (*Juniperus communis*) i berberysu pospolitego (*Berberis vulgaris*) oraz dzikich róż (*Rosa*), wśród których mogą znajdować się cenne gatunki objęte ochroną gatunkową. Uzyskana biomasa jest zbierana i wywożona poza teren rezerwatu.

Prace te mają na celu ograniczenie ekspansji roślinności zielnej, krzewiastej i drzewiastej na obszar murawy kserotermicznej, a przez to utrzymanie siedliska życia wielu rzadkich gatunków roślin kserotermicznych. Ponadto usuwane są zakrzaczenia i drzewa znajdujące się u podnóża zbocza kserotermicznego w południowej części rezerwatu, zacieśniające murawę kserotermiczną tj.: klon jesionolistny (*Acer negundo*), tarnina (*Prunus spinosa*), dereń świdwa (*Cornus sanguinea*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*), bez czarny (*Sambucus nigra*), sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*). Uzyskana biomasa jest usuwana poza obszar rezerwatu.

Wykonując te prace usunie się „parawan” zacieśniający murawę od południa, a do tego stworzy się warunki do rozwoju roślinności światłolubnej w tym miejscu.

Ponadto we wschodniej części rezerwatu przyrody „Podzamcze” usuwane są zadrzewienia pochodzące ze sztucznych nasadzeń (głównie: klon jesionolistny (*Acer negundo*), modrzew europejski (*Larix decidua*) – gatunki obce we florze Polski, brzoza brodawkowata i zakrzaczeń (np. bez czarny (*Sambucus nigra*), tarnina (*Prunus spinosa*)). Natomiast bezwzględnie pozostawiane są krzewy cennej wisienki karłowatej (*Prunus fruticosa*) oraz głogi (*Crataegus*), krzewy berberysu pospolitego (*Berberis vulgaris*) oraz krzewy

dzikich róż (Rosa). Uzyskana biomasa jest usuwana poza obszar rezerwatu.

Zabiegi te służą eliminacji gatunków obcych we florze Polski, jakimi są klon jesionolistny i modrzew europejski. Przede wszystkim jednak, poprzez odsłonięcie terenu, stworzą korzystne warunki do rozwoju roślinności kserotermicznej. Pozwoli to w przyszłości na odtworzenie się murawy kserotermicznej w tym miejscu.

Wykonanie zaplanowanych zabiegów ochrony czynnej przyczyni się do przywrócenia właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Podzamcze” poprzez stworzenie optymalnych warunków do zachowania cennej roślinności murawy kserotermicznej.

Prace te wykonywane są w ramach projektu pod nazwą Ochrona siedlisk przyrodniczych i gatunków w rezerwach przyrody oraz na obszarach Natura 2000 w województwie lubelskim dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Ponadto w dniu 24 października 2013 r., na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, zamontowano na terenie rezerwatu przyrody „Podzamcze” trzy sztuki tablic informujących o rodzaju i nazwie formy ochrony przyrody. Tablice zostały wykonane i zamontowane przez firmę „Tabal” z siedzibą w Lublinie, posiadającą doświadczenie w prowadzeniu tego typu działań.

Oznakowanie granic rezerwatów przyrody posłużyło do identyfikacji formy ochrony przyrody. Ponadto oznakowanie granic rezerwatu przyrody w miejscach szczególnie uczęszczanych (przy szlakach komunikacyjnych) przyczyni się do lepszego egzekwowania zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu i w związku z powyższym zmniejszenia antropopresji na przyrodę rezerwatu przyrody „Podzamcze”.

Prace te zostały zrealizowane w ramach zadania pn. „Oznakowanie granic rezerwatów przyrody oraz Natura 2000” w ramach projektu pn. „Ochrona siedlisk przyrodniczych i gatunków w rezerwach przyrody oraz na obszarach Natura 2000 w województwie lubelskim” dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

dr inż. Marta Olszewska
specjalista ds. rezerwatów przyrody
Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000
Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie